

Telegraful Roman

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul Inserțiunilor, după învalvă

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Ziua Invierii obștei românești. Proclamarea României mari.

„În aceea Mihai-Vodă, ridicându și tabăra dela Sibiu, înaintă cu ințelul spre Alba-Iulia. Prin toate orașele pe unde trecea prin căle, locuitorii alergau înainte i cu daruri, trăgând puștu în semn de veselie și primindu l cu mare dragoste și entuziasm. Apropiindu-se de Alba, locuitorii orașului și ai județului îl întâmpinără cale de o leghie înainte cu multă cinste și daruri. În capul lor eră episcopul catolic, Dimitrie Naprazdi, înconjurat de tot clerul său. El felicită în numele poporului pe domn de sosirea sa, urându i tot felul de fericiți, o domnie vecinică asupra țării Ardealului ce el dobândise cu sabia, o viață îndelungată și isbâzni multe care să se adauge unele peste altele. În aceeași zi Luni 1 Noembrie (st. n.) Mihai-Vodă intră cu mare pompă în capitala Ardealului, Dorința ce adesea avea dă a face întipărire asupra popoarelor printr-o stralucită privescile adăugându-se la vesela îmbătare a unei izbâzni de atâtă vreme doborâtă. Pe Mihai de puse în această intrare triumfală o podoba neaștă în părțile noastre. Intrarea s'a făcut prin poarta Sfântului Gheorghe. Dela această poartă până la palatul domnesc stă înșirați ostașii de ambele părțile căte, în mai multe rânduri, în dosul cărora se grămădise mul de mi de popor. Înainte venă episcopul și clerul său, corporații orașului, apoi o bandă de muzică, care se compunea de opt trâmbețe ce cu multă armonie modulau sunetele lor, de atâtă tobe de ofe de pe obicezi turcești, de un bun număr de flaute și fluiere. În urma acestei orchestre venea Mihai călare pe un rășchet cal alb. Opi copii de casă, în vesteli cu mare eleganță, înconjurau calul domnului.”

Astfel descrie nemuritorul *Balescu* intrarea lui Mihaiu Viteazul în capitala biruinței de vecinică lumină.

Atunci a intrat plămuitorul conștient al idealului sfânt și mare: *unitatea națională politică*. A intrat nu mai e, zămislitor viu. Poporul român e, rămas afară de oetate. A rămas să mai ducă jugul greu al robiei trupesți și sufletesți trei veacuri de-a rândul. A rămas să mai deie *nelelegiuților* stăpâni mucenici ferecați în obzile morții de chin și rușine. A rămas să deie dajdie de sânge imediat rațiilor fără milă și slugilor lor temelii de stâncă pentru mărirea și înălțarea lor mincinoasă.

Acum însă, în 1 Decembrie a

intrat în capitala Ardealului sufletul neamului. Și acesta-i faptul ce ne cheazăște ca biruința noastră e veșnică. A intrat întreg poporul, dela rob până la purtătorii silemei, au intrat stăpâniți de același sentiment, de același gând, de același îndemn, de aceeași voință. A intrat sfânta unitate națională, *conștiința* limpede și puternică, izvorită din genuna vremii, zidurile de sânge curat, întărită cu zidurile suferinței și răbdării lui Isus.

Căci gonit a fost sufletul neamului, prins și judecat la moarte pe cruce. Greu a fost drumul crucii spre Gologoa, chinuțoarea și rușinoasă răstignirea între tâlhari. Și i-au îngropat în bezna temnițelor umede.

A trebuit să vină uraganul ce sfărâmă și învie, ce zdrobește și crează. Zdrobește și dărește minciuna, ne-dreptatea, omoară nelegiuirea și învie dreptatea și libertatea. S'a cutremurat întreg pământul, catapiteazma împărățiilor a crepat, porțile iadului s'au zdrobit, tainițele de chin s'au deschis și sufletul neamului a învial în strălucire dumnezeiască și păzitorii temnițelor au orbit de puterea luminii.

Poporul român din Ardeal, Banat din vechea Crișană și Maramureș a intrat în Bălgrad, stăpânit de conștiința vie a unității noastre naționale. Dela opincă până la Vlădică mânăți de gând mare și voință sfântă să întemeieze aici România mare, să dea făptură veșnică vișului care ni-a robit de veacuri sulțitor. Găci nu este astăzi român în largile hotare ale pământului strămoșesc, care să nu fie copleșit de marea voință de a fi unit cu toți frații sub o singură stăpânire națională.

Și manifestarea dela Bălgrad a fost manifestarea fiecărui suflet românesc. Fiiința celor aproape 200.000 de români, veniți din toate olaturile românești la Alba Iulia pentru a hotări alipirea noastră la regatul român, pentru a hotări și întemeia România mare, trebuie să fie unul dintre cele mai grele argumente și la conferința de pace, care va *conșfinți* hotărârea și *înveșnic* făptura noastră România mare.

Drumul spre Bălgrad

Sâmbătă în 30 Noembrie trenul special aștepta des de dimineață Sibienii pentru a-i duce la praznicul mult așteptat al *Invierii obștei românești*. Pela ceasurile 8 gara-i plină.

Au venit delegații satelor din vatra Oltului, de pe valea Hârtibaciului, apoi delegații comitatului Sibiu, reprezentanții reuniunilor și institutelor culturale, corul seminarial în frunte cu dirigintul T. Popovici și mulți oaspeți dormici de a fi de față la marea serbătoare.

Trenul pleacă sub conducerea maiorului Aurel Păcală și Dr. Nicolae Reșman încredințată anume de consiliul național. La Cristian și Orlat primim oaspeți noi. Gările și podurile păzite de legionarii români ne asigură o călătorie fără incidente.

Dela Apoldul mic în jos, drumul țării e învrăștat de falnicul tricolor. Sunt delegați și oaspeți cari fac drumul cu căruța la Bălgrad. Aproape asupra fiecărei căruțe falăie steagul tricolor.

La orele 3 ajungem în gara din Alba-Iulia unde ne primește compania legionarilor români din Sibiu, venită cu o zi înainte sub conducerea brăvului căpitan *Barbu*. Corul cântă «Pe al nostru steag e scris unire» și «Deșteaptă-te Române», în tactul de marș al căruia străbatem străzile spre inima orașului.

În Bălgrad

Orașul împodobit cu steagurile românești răsună de cântece naționale. Pretutindena români sosiți din toate părțile românisului. Și trenurile vărsa intruna români. Jurul va sosi numai Duminecă dimineata. Așa-i porunca, ca să nu fie aglomerația prea mare peste noapte.

Organizarea e și ordinea-i exemplară. Meritul consiliului național și legiuni române de sub conducerea căpitanului *Medrea*. Toți au lucrat ca niște uriași pentruca *Ziua Invierii* să nu fie prihănită de vre-un gând ori faptă rea.

La „Hungaria”

În fața hotelului «Hungaria» e o mare de oameni. În cafenea și restaurant nu mai poți străbate. Și toți cântă «Deșteaptă-te Române» și aclamă «Trăiască România mare».

Pecând lumea însuflețită se veșelește jos, sus în încaperile din etaj, frunțași neamului se frământă să toarne în formă veșnică proiectul de rezoluțiune ce se va aduce mâne în ceasul de împlinire a vremii.

Bănătenii își povestesc cu îndignare năcazurile ce au întâmpinat în drum din partea trupelor sârbești, cari

s'au silit să-i împiedece în manifestarea liberă a voinței lor. Frunțași lor s'au și prezentat marelui ștat, cerând ca *Banatul întreg* să fie alipit la regatul român. Aceasta e neclintita voință a fiecărui bănătan român și cer să fie spusă explicit și în proiectul de rezoluțiune.

Propagandă scârboasă.

În altă parte un grup de călători desvălesc cu consternare îndreptățită apucăturile josnice ale guvernului revoluționar. Acesta a trimis în preajma sârbărilor agenți plătiți să provoace între români răsvrății și să-i îndemne la neascultare față de frunțași neamului românesc. Dar țărani noștri i-au alungat ca pe niște venetici leproși.

Din întâmplare am pus mâna pe o astfel de volantă, puroi scârboas al creerului unguresc iudovit. Se trimit în pachete cu adresa: *Allomadsfönök urnak*. Alispáni hivatal részére. Azonnal kézbesítendő, iar sus: *Altalanos Beszerzési Részv. Társaság, Budapest*. Subt învaliți altă hârtie roșie cu următoarea poruncă: *Az országos Propaganda Bizottság küldeménye, azonnali szétosztás és terjesztés céljából. Azonnali intézkedést lelkismereti kötelességgé tesszik. Volanta are textul românesc pe care-l reproducem ca o probă de apucătură desguștătoare. Eat-ă ad litteram:*

Fraților Români!

Răsböuli s'a gat împreună cu robiei Revoluție a gonit regele, care n'a voit să facă pacea. Acuma nu e regat, ci republica, unde toate vor fi așa cum dorim noi.

Numai să ne bagăm de seamă! Să nu lasăm, să ne înșeală cineva! Unii voiesc, să ne alaturăm la România, unde deocamdată rege și boieri bogati poruncesc. Pentru aceea ne-am slobozit în țara Ungurescă, să mergem la România în slujba nouă? Așa de nebuni nu vom fi.

Guvernul nou republican

va da pamânt la toți pamătenii. Guvernul de la România nu dă nimica.

Deoarece nu am pierdut mințea, să mergem p'acolo. Noi Români din Ardeal și Banat ne vom alcătui țara separată, unde noi vom fi domnii. Pe noi nu ne atacă nime, nici noi nu voim, să facem reu la nime, Să bagăm de

